

Visitatie lidscholen Nederlandse Dalton Vereniging

Visitatieverslag

Zie handleiding visitatie lidscholen
(Gebaseerd op Toetsingskader Erkenning Daltoninstellingen)

Naam school	Obs de Plantage
Adres	Plantagepolder 1
Postcode en plaats	3991 ZE Houten
E-mailadres school	Info.plantage@oo-h.nl
Directeur	Joeri van Beek
Adjunct-directeur	Eddie Heerings
Daltoncoördinator	
Aantal groepen/ klassen (VO)	20
Aantal leerlingen	500
Populatie (PO)/ schoolsoort (VO)	Tweeverdieners, midden/hoogopgeleid, witte school
Aantal leraren	34
In bezit van Daltoncertificaat	20
Bezig met Daltoncursus	14
Nevenvestigingen	Ja
Stand van zaken inspectie	basisarrangement
Visitatie team	
Voorzitter	
Lid 1.	
Lid 2.	
Lid 3.	
Lid 4.	
Lid 5.	
Datum visitatie	23 - 11 - 2015
Soort visitatie	☐ 1 ^e licentieaanvraag
	☐ 2 ^e licentieaanvraag
	☒ licentieverlenging
	☐ versnelde visitatie licentieverlenging
	☐ Visitatie na bezwaarprocedure

Commissies visitatie PO en VO
Nederlandse Dalton Vereniging
Bezuidenhoutseweg 251-253
2594 AM Den Haag
Tel. 070 - 331 52 81
bestuursbureau@dalton.nl

0. Realisering aanbevelingen vorige visitatie

niet van toepassing bij 1^e licentieaanvraag

aanbeveling 1.

Betrek de leerlingen bij het meedenken en samenstellen van de inhoud van de taak, zij voelen zich er dan optimaal bij betrokken.

evaluatie school

Doelenposters, in bovenbouw maken leerlingen zelf keuzetaak.

bevindingen visitatieteam

Voldoende (zie slotopmerking).

aanbeveling 2.

Het keuzewerk moet niet losgekoppeld worden van de weektaak met de bedoeling dat elk kind hieraan kan deelnemen. Het moet als vaste taak op de weektaak komen te staan, zodat alle kinderen kunnen profiteren van een uitdagend aanbod van de keuzetaak.

evaluatie school

Dit is ingevoerd: op de takenlijst staat elke week de keuzetaak. Leerlingen krijgen per week 30 minuten de tijd om te werken aan de keuzetaak. Met ingang van 7 oktober 2015 kunnen leerlingen aan hun keuzetaak werken in het daltonlab.

Het blijkt voor sommige leerlingen nog wel lastig om ook echt te kunnen werken aan de keuzetaak. Deze leerlingen zijn vooral bezig met hun andere werk op de takenlijst.

bevindingen visitatieteam

Voldoende (zie slotopmerking).

aanbeveling 3.

De leerlingen moeten gaan leren evalueren en reflecteren op hun eigen werk in alle groepen. En vervolgens dienen de leerlingen hierover in overleg te gaan met de leraar, de groep en hun ouders. Wij raden jullie aan om dit op de weektaak te laten vermelden door de leerlingen, de leerkracht en de ouders. Geef het weektaakblad regelmatig mee naar huis.

evaluatie school

De takenlijst wordt met de leerlingen regelmatig besproken en geëvalueerd. Aan de hand hiervan wordt de takenlijst aangepast aan de leerling (bijvoorbeeld werk halveren, extra werk).

De takenlijst gaat niet mee naar huis. Ouders zien de takenlijst wel in tijdens de inloopmomenten gedurende het schooljaar.

bevindingen visitatieteam

Voldoende (zie slotopmerking).

1. Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen

Indicatoren op leerlingniveau

1.1	De leerling neemt verantwoordelijkheid voor de verwerking van zijn taak.
1.2	De leerling legt waar nodig verantwoording af aan zijn leraren, zijn medeleerlingen en zijn ouders over de verwerking van zijn taak.
1.3	De leerling is actief betrokken bij zijn eigen (leer)werk.
1.4	De leerling draagt zorg voor zijn leeromgeving.

evaluatie school

De verantwoordelijkheid voor de taak en de zorg voor de leeromgeving (huishoudelijke taken, maandkaarten) zijn vastgelegd en wordt uitgevoerd binnen de school. Zie voor de specificaties het daltonboek en dalton afsprakenboek.

De leerling legt verantwoording af over zijn taak bij de leerkracht, doordat de leerkracht de takenlijst controleert. Samen met de leerkracht voert de leerling gesprekken over zijn takenlijst. Waar nodig wordt de takenlijst aangepast (in samenspraak met de leerling en waar nodig met ouders).

De leerlingen leggen nog geen gestructureerde verantwoording af over hun takenlijst aan hun ouders. De betrokkenheid van de leerlingen bij hun werk kan nog verder vergroot worden.

Uit het daltonboek bij deze indicatoren:

- *We willen dat leerlingen nog meer eigenaar worden van hun leerproces en dat zij zich bewust zijn van de verantwoordelijkheid die gepaard gaat met de vrijheid die ze krijgen.*
- *Kinddoelen stellen, zodat leerlingen meer actief betrokken zijn bij hun leerwerk. Zij kunnen zelf initiatief nemen om hun doelen te behalen. Dit gaan we uitwerken in het schooljaar 2015-2016 o.l.v. de daltoncoördinator en de daltonopleider.*

bevindingen visitatieteam

Er heerst een ontspannen sfeer op de school. Leerlingen en leerkrachten zijn open en er is sprake van wederzijds respect.

Leerlingen zijn vrij in de keuze van werkplekken en gaan daar ook goed mee om.

De maandkaarten zijn terug te vinden in elke groep. Een aanvulling zou kunnen zijn om ook reflectie en effectiviteit er bij te betrekken.

Bij de kleutergroepen krijgen de leerlingen veel vrijheid die ook goed worden benut. Voorbeelden: plannen van de weektaak, eigen leerdoel, mee beslissen hoe de themahoek er uit komt te zien. De kleutergroepen kunnen als voorbeeld dienen voor de rest van de school.

De taakbrief ziet er heel goed uit maar wordt nog niet goed gebruikt. De symbolen duim omhoog/omlaag kunnen alleen goed werken als leerlingen zelf mogen nakijken. Dan kunnen ze aangeven of ze het onderdeel beheersen.

De taakbrief is nu nog erg leerkracht gestuurd en daarmee houden leerlingen de administratie bij voor de leerkracht. Er zijn veel tijden en taken vastgelegd zodat er maar weinig overblijft om zelf te plannen. Daarmee is er nog onvoldoende vrijheid voor de leerlingen die dat wel aan zouden kunnen. Aangezien de school in korte tijd veel bereikt heeft, is de verwachting dat dit punt ook goed zal worden opgepakt.

Indicatoren op leraarniveau

1.5	De leraar kan loslaten en schenkt vertrouwen aan zijn leerlingen. Hij biedt hiervoor een kader waarbinnen de leerlingen hun eigen leerproces kunnen vormgeven.
1.6	De leraar houdt rekening met verschillen en creëert maatwerk dat zichtbaar is in de taakinhoud.
1.7	De leraar begeleidt zijn leerlingen en geeft waar nodig sturing, op zo'n manier dat de leerlingen zich vaardigheden eigen kunnen maken om de leerdoelen te behalen en de taak te kunnen volbrengen.

evaluatie school

Uit het daltonboek bij deze indicatoren:

Op de takenlijst is differentiatie zichtbaar op niveau en tempo. De leraar stelt de takenlijst dusdanig samen, dat de inhoud overeenkomt met de geschreven groepsplannen en de eventuele (verlengde) instructiegroepjes. Daarnaast is het mogelijk dat de leraar differentieert in de vormgeving van de takenlijst en kinderen de gelegenheid krijgen te werken met dagtaken i.p.v. de (week)takenlijst.

De kinddoelen per instructie staan per 1 augustus 2015 op de takenlijst en worden besproken met de kinderen aan het begin van een instructie. De kinderen geven na het maken van hun werk aan of ze het doel behaald hebben (duim omhoog) of nog niet (duim omlaag).

De leraar werkt vanuit de 'WHY en WHAT'. De leraar vraagt zich af waarom hij werkt zoals hij werkt en wat een kind nodig heeft om zich verder te kunnen ontwikkelen. Deze manier van werken wordt verder ontwikkeld o.l.v. Annemarie Wenke tijdens de daltonscholing.

bevindingen visitatieteam

De leerkrachten stellen hoge eisen aan zichzelf en laten zich als voorbeeld zien bijvoorbeeld door hun eigen leerdoel met kinderen te delen.

Op de taak is voldoende differentiatie te zien.

Met uitzondering van de kleutergroepen wordt er nog teveel leerkracht gestuurd. Loslaten is nog een aandachtspunt. Leerlingen zelf laten nakijken en meer vrijheid in wanneer een taak gemaakt wordt.

Indicatoren op schoolniveau

1.8	Op de school heerst een cultuur van vertrouwen.
1.9	Leraren en overige medewerkers kunnen omgaan met verantwoordelijkheid en het aangeven van grenzen.
1.10	Leraren en overige medewerkers komen de afspraken na.
1.11	De brede algemene vorming van leerlingen is richtinggevend.
1.12	Het onderwijs wordt gegeven in een lerende organisatie waar leerlingen en leerkrachten zich kunnen ontwikkelen naar hun mogelijkheden.

evaluatie school

Uit het daltonboek bij deze indicatoren:

Met ingang van het schooljaar 2014-2015 is er gewerkt aan het opnieuw in kaart brengen van de daltonlijn binnen de school. Afspraken en werkwijzen zijn opnieuw bekeken, bijgesteld en vastgesteld. Hier is een nieuw dalton afsprakenboek van gemaakt.

We werken sinds schooljaar 2015-2016 met nieuw ingedeelde werkgroepen. De teamleden worden per bouw verdeeld over de werkgroepen. De werkgroepen hebben verantwoordelijkheden betreffende de schoolontwikkeling. Afspraken of nieuw beleid dat in de werkgroep ontwikkeld wordt (in samenspraak met de directie), wordt gedeeld met de rest van het team.

De daltoncoördinator zorgt voor de borging, de doorgaande lijn en implementatie van nieuwe daltonwerkwijzen. Het kost tijd om alle leerkrachten op 1-lijn te krijgen. Er wordt gewerkt aan het vergroten van vertrouwen, waardering, samenwerking en het zien van elkaars talenten. Collegiale consultatie wordt hierbij ingezet.

Alle niet gecertificeerde leerkrachten op de Plantage krijgen, in de 2-jaar durende opleiding o.l.v. Annemarie Wenke, de gelegenheid een Dalton-certificaat te behalen.

Naast deze deskundigheidsbevordering is er jaarlijks ruimte voor teamscholing en individuele scholing.

De school is relatief nieuw en biedt veel faciliteiten. Er is veel ruimte en er zijn veel verschillende werkplekken met ruim voldoende faciliteiten. Dit schooljaar gaat het daltonlab in werking, waar de brede vorming van leerlingen extra aandacht krijgt.

bevindingen visitatieteam

Er is duidelijk heel veel werk verzet. Wat ook opvalt, is dat er een groot draagvlak is. Alle neuzen staan dezelfde kant op. Leuk om te ervaren hoe gedreven de leerkrachten zijn. Leerkrachten geven aan het prettig te vinden dat alles wordt aangepakt. Het is logisch dat in zo'n korte tijd niet alles op orde is. Het heeft tijd nodig. Pas ook op dat je niet te snel gaat, hou iedereen binnenboord.

Vier regelmatig de successen.

Zelfsturend leren is een mooie ontwikkeling maar misschien nog wat te vroeg.

Eerst de basis goed verankeren.

Door teamleden in te delen in werkgroepen, die werken aan de schoolontwikkeling, hou je het team betrokken. Beleid is dan van iedereen en voelt niet als opgelegd.

Het Daltonboek biedt veel steun aan nieuwe leerkrachten. De doorgaande lijnen en speerpunten zijn helder omschreven. Het afsprakenboek is helder, kort en krachtig.

Er wordt gebruik gemaakt van collegiale consultaties. Tip: gebruik de consultaties bouw doorbrekend. Er is veel te halen bij de kleutergroepen.

Door het Daltonlab worden de ruimtes van het gebouw optimaal gebruikt. Goed ook dat leerlingen medeverantwoordelijk worden gesteld voor het netjes houden van de ruimte.

2. Zelfstandigheid

Indicatoren op leerlingniveau

2.1	De leerling neemt zelf initiatieven om zijn leerdoelen te bereiken.
2.2	De leerling vraagt hulp van anderen en helpt anderen als zij hem/ haar om hulp vragen.
2.3	De leerling bepaalt mede hoe (werkvorm, tempo, plaats, tijd) hij/zij werkt aan de gestelde doelen.
2.4	De leerling kan omgaan met uitgestelde aandacht.
2.5	De leerling krijgt de gelegenheid het gemaakte werk zelfstandig na te kijken.

evaluatie school

De indicatoren 2.2 t/m 2.5 zijn vastgelegd en wordt uitgevoerd binnen de school.

Zie voor de specificaties het daltonboek en dalton afsprakenboek.

Indicator 2.1 (net als indicator 1.3) moet nog uitgewerkt worden.

Uit het daltonboek bij deze indicatoren:

Speerpunten:

- *Kinddoelen stellen, zodat leerlingen meer actief zijn betrokken bij hun leerwerk. Zij kunnen zelf initiatief nemen om hun doelen te behalen. Dit gaan we uitwerken in het schooljaar 2015-2016 o.l.v. de daltoncoördinator en de daltonopleider.*
- *Format maken waarin leerlingen de mogelijkheid krijgen om zelf acties te ondernemen om hun doel te behalen.*
- *Verder ontwikkelen van handelingswijzers.*

bevindingen visitatieteam

De doelenposters met persoonlijke doelen zagen we terug in de onderbouw. Krachtig hierbij was dat ook de leerkracht een persoonlijk doel deelt met de kinderen. De foto's zijn een mooie manier om deze doelen visueel te maken. Het werken met doelen per les (leer- lesdoelen) is vanaf groep 3 op de taak aan-gegeven. Bij sommige taken staat nog geen doel omschreven maar bijvoorbeeld: Blz. 2 som 4. De leerdoelen lijken nog niet te leven bij de leerlingen (de duimpjes worden niet gebruikt). De stap naar eigenaarschap bij de kinderen van de leer-lesdoelen kan nog worden gemaakt.

Indicatoren op leraarniveau

2.6	De leraar creëert de randvoorwaarden (taakgerichte werksfeer, organisatie, opdrachten/taken, materialen) die de leerlingen in staat stellen zelfstandig te kunnen werken, zodat zij in hun eigen tempo en op hun eigen wijze kunnen leren.
2.7	De leraar stimuleert leerlingen initiatieven te nemen en te tonen.
2.8	De leraar biedt ruim tijd aan leerlingen om zelfstandig te kunnen werken.
2.9	De leraar creëert voor de leerlingen de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.

evaluatie school

Uit het daltonboek bij deze indicatoren:

De leraar maakt de takenlijst op niveau. Het werken in eigen tempo is mogelijk.

In de groepen 3 t/m 8 kunnen de leerlingen hun werk zelf corrigeren.

Leerlingen reflecteren tijdens het nakijken op het gemaakte werk. In samenspraak met de leerkracht wordt tijdens en na het verbeterproces ook gereflecteerd.

Hiervoor zijn tijdens dit schooljaar handelingswijzers ontwikkeld. Kinderen hebben houvast aan de visuele ondersteuning van terugkerende handelingen, zodat zij deze zelfstandig kunnen uitvoeren.

We creëren ruimte voor leerlingen om hun talenten te laten zien. Bijvoorbeeld bij presentaties, de Parade, daltondag, eigen leervraag, circuit op vrijdagmiddag.

Op dit punt willen we door de opening van het daltonlab (oktober 2015) nog meer ruimte creëren, zodat de leerlingen nog meer uitgedaagd worden om hun talenten te ontwikkelen.

Speerpunten:

- *Het ontwikkelen van en werken met handelingswijzers uitbreiden.*

bevindingen visitatieteam

Voor de leerlingen is vooral het werken in eigen tempo mogelijk. We zagen in groep 3 t/m 8 weinig ruimte voor de leerlingen om zelfstandig de taken te plannen. Het dagprogramma is heel specifiek en biedt weinig ruimte voor daltontijd. Taaktijd staat nog als los onderdeel op de dag gepland. De ontwikkeling naar hele dag Dalton is aan te raden.

Er is ook een onderscheid in taken die met z'n allen worden gemaakt en de weektaken. De weektaken lijken minder belangrijk te zijn, als die niet af zijn is dat niet zo erg volgens de kinderen. De andere taken moeten wel af. Zijn de weektaken voor als je klaar bent of zijn het ook taken om je doel (les-, leer-, persoonlijk-doel) te halen?

Het Daltonlab biedt veel mogelijkheden om talenten te ontplooiën. We zagen dat deze ruimte nog kersvers is. We hebben er vertrouwen in dat jullie het Daltonlab steeds optimaler gaan gebruiken, zodat het een pareltje van de school kan worden. Nu lijkt de parel nog verborgen in een gesloten oester.

Indicatoren op schoolniveau

2.10	De school creëert voor de leraren en overige medewerkers de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.
2.11	De school stimuleert leraren en overige medewerkers initiatieven te nemen en te tonen.

evaluatie school

Uit het daltonboek bij deze indicatoren:

De school heeft nu diverse coördinatoren. Bijvoorbeeld de daltoncoördinator, de rekencoördinator en de taalcoördinator. Verder zijn er twee geschoolde intern begeleiders.

De stichting, waarbinnen de Plantage valt, verzorgt ieder jaar diverse nascholingscursussen waaruit de leraren zelf kunnen kiezen op basis van interesse, talenten of nog te ontwikkelen kwaliteiten.

Er zijn nog meer taken en verantwoordelijkheden binnen het team. We proberen op de Plantage altijd aan te sluiten bij de talenten van de teamleden. De teamleden zijn op hun talenten en interesses ingedeeld in de nieuwe werkgroepen. Vanuit deze werkgroepen nemen de leerkrachten de verantwoordelijkheid om initiatieven te ontplooiën m.b.t. nieuw beleid, verbeterpunten, organisatie van activiteiten.

Speerpunten:

- *Beter benutten van talenten binnen het team: collegiale consultatie uitbreiden.*
- *Het werken in de werkgroepen evalueren en aanpassen.*

bevindingen visitatieteam

We zagen een gedreven daltoncoördinator en directie die samen met het team hard bezig is de daltonontwikkelingen weer op gang te krijgen. Er kan van elkaar worden geleerd. Bij de kleuters zagen we al mooie ontwikkelingen op het gebied van zelfstandigheid en eigenaarschap. Deel dit met elkaar en zet de lijn samen door.

3. Samenwerking

Indicatoren op leerlingniveau

3.1	De leerling benut de gegeven tijd en gelegenheid om te oefenen en zich te bekwamen in samenwerkingsvaardigheden.
3.2	De leerling werkt op respectvolle wijze samen met leraar en medeleerlingen.

evaluatie school

Uit het daltonboek bij deze indicatoren:

Ieder kind heeft een maatje, welke maandelijks wisselt. Het hebben van een maatje heeft zowel een pedagogisch doel (hulp vragen, samenwerken, maatjestaak) als organisatorisch doel (tweetallen maken, in de rij). Door een roulatiesysteem leren ze ook samenwerken met leerlingen die hen misschien minder goed liggen.

Leerlingen in groep 5 t/m 8 werken samen tijdens het uitvoeren van de opdrachten bij top-ondernemers. Verschillende samenwerkingsvaardigheden zijn nodig om de opdrachten goed te vol brengen.

Ook zijn er vormen van groepsdoorbroken samenwerken, zoals bijvoorbeeld het tutorlezen. In de groepen worden samenwerkingsvormen en coöperatieve werkvormen gebruikt. Hier hebben we nog geen doorgaande lijn in.

Respect voor elkaar en voor de leerkracht is een voorwaarde om goed samen te kunnen leren. In onze school besteden we hier veel aandacht aan. De praattafel in de groepen 1 t/m 3 is hier een mooi voorbeeld van. Kinderen leren hier om op een respectvolle manier met elkaar dingen uit te praten.

Speerpunten:

- *Doorgaande lijn vaststellen m.b.t. samenwerkingsvormen en coöperatieve werkvormen. Dit gaan we uitwerken in het schooljaar 2015-2016 o.l.v. de daltoncoördinator en de daltonopleider. Start hiervan is gemaakt op 6 oktober 2015. Er is een lijn vastgesteld in coöperatieve werkvormen en de werkvormen worden bewust aan de kinderen aangeleerd.*
- *Uitbreiden van de praattafel naar de groepen 4 t/m 8.*

bevindingen visitatieteam

De middelen die jullie nu gebruiken voor het samenwerken zijn een goede start om kinderen te leren respectvol met elkaar om te gaan. (maatjes, topondernemers, tutorleren.) Kinderen werken samen in de klas, in de gangen en in het Daltonlab. Je ziet dat ze dit gewend zijn.

Een goede stap die jullie willen gaan maken naar meer samenwerkend leren d.m.v. de inzet van coöperatieve werkvormen. Hierdoor is het samenwerken geen doel op zich, maar zet je het in om je onderwijs effectiever te maken. Alle voorwaarden zijn aanwezig.

Indicatoren op leraarniveau

3.3	De leraar werkt op respectvolle wijze samen met collega's en leerlingen.
3.4	De leraar geeft samen met collega's vorm aan de taak of leertaken, zoals deze in de school zijn afgesproken.
3.5	De leraar kan verschillende vormen en niveaus van samenwerken toepassen.
3.6	De leraar schept een pedagogisch veilig klimaat voor samenwerking met de leerlingen en tussen de leerlingen onderling.

evaluatie school

Uit het daltonboek bij deze indicatoren:

Alle leraren hebben door middel van het taakbeleid (het werken in de werkgroepen) verantwoordelijkheden buiten hun lesgebonden taken om. Deze zijn gekozen en verdeeld op basis van ervaring, deskundigheid en ambitie.

Leraren werken nauw samen met een parallel-collega.

In de groepen 1-2 wordt gezamenlijk vorm gegeven aan de methode Kleuterplein.

Het samenwerken van leerkrachten gebeurt op respectvolle wijze. Hier zien wij ook een valkuil; door de grote mate van respect vindt men het moeilijk om elkaar aan te spreken op afspraken die niet nagekomen worden. Net als bij de kinderen zien we bij collega's verschillen in de mate waarop er samengewerkt wordt en samenwerken tussen kinderen wordt bevorderd.

Speerpunten:

- *Doorgaande lijn vaststellen m.b.t. samenwerkingsvormen en coöperatieve werkvormen. Dit gaan we uitwerken in het schooljaar 2015-2016 o.l.v. de daltoncoördinator en de daltonopleider.*
- *Bevorderen van openheid tussen collega's waarin we elkaar kunnen aanspreken op het nakomen van gemaakte afspraken.*

Parallel aan het werken aan de doorgaande lijn van samenwerkingsvormen willen we (daltoncoördinator en daltonopleider) werken aan de samenwerking tussen de leerkrachten. Dit doen we o.a. door een werkvorm na de scholingsbijeenkomst, waarbij de leerkrachten een werkvorm gaan filmen en die bespreken in de bouwvergadering.

bevindingen visitatieteam

We zagen een bevlogen team wat voor elkaar klaarstaat en elkaar respecteert, een goed begin! Zorg dat leerkrachten bekwaam worden in het stellen van kritische vragen en het correct geven/ontvangen van feedback. Zo kan iedereen meedenken en meebouwen aan de kwaliteit van jullie onderwijs. Ook de gezamenlijke scholing die jullie zijn gestart is een goed uitgangspunt hiervoor.

Draag samen zorg voor een goede doorgaande lijn m.b.t. samenwerkingsvormen en coöperatieve werkvormen. Idee voor een simpele start: Welke vormen bieden we aan in welke groepen en beheersen de kinderen als ze naar de volgende groep gaan? Deel dit met het team, evalueer/reflecteer in bouwvergadering (ook met C.L.-vormen – parallel proces), wissel goede ideeën uit, kijk bij elkaar in de klas, e.d. Bedenk vooraf hoe je de afspraken levend houdt, naast alle ontwikkelingen die ook moeten en hoe je dit gaat borgen.

Indicatoren op schoolniveau

3.7	De school is een leefgemeenschap waarbinnen leerlingen, leraren en overige medewerkers op een zichtbare wijze samen leven en werken.
3.8	De school is een leerplek waar leerlingen en leraren al samenwerkend van en met elkaar leren.
3.9	De school is een veilige oefenplek voor democratisering en socialisering.

evaluatie school

Uit het daltonboek bij deze indicatoren:

De leerlingenraad, met leerlingen uit groep 5 t/m 8, is actief binnen de school. Deze raad vergadert eenmaal in de maand en onderneemt diverse activiteiten op daltonwijze. Een mooi voorbeeld daarvan is het schoolfeest dat de leerlingenraad heeft georganiseerd. Ideeën vanuit de leerlingenraad worden in alle redelijkheid serieus genomen. Onder leiding van de daltoncoördinator wordt groepsdoorbroken samenwerken tussen leerlingen bevorderd.

Op respectvolle wijze worden onderwerpen tussen leerkrachten, schoolleiding en leerlingen besproken.

Ouders hebben een actieve rol in de school. Vooral de ouders van de Ouderraad zijn vaak te vinden in de school en betrokken bij tal van activiteiten.

Verder proberen wij naar ouders uit te stralen dat we open staan, ouders welkom zijn en serieus worden genomen.

Naast de Medezeggenschapraad is er op de Plantage een klankbordgroep. In deze groep bespreekt een aantal ouders met de directeur onderwerpen die op school leven. De mening van ouders wordt meegenomen in de besluitvorming over die onderwerpen.

Als team zijn wij op zoek naar een klimaat waarbinnen wij elkaar kunnen aanspreken op het naleven van de gemaakte afspraken

Het komende schooljaar zal de leerlingenraad de activiteiten uitbreiden. Het is de bedoeling dat de leerlingenraad mee zichtbaar en actief wordt binnen de school.

Door meer collegiale feedback (zoals bij de liefdevol roddelen methode) en consultatie toe te passen, proberen we het klimaat meer open te maken tussen de leerkrachten. Zodat er nog meer een sfeer ontstaat waarin de leerkrachten met elkaar samenwerken, helpen en elkaar aanspreken.

bevindingen visitatieteam

De leerlingenraad is een enthousiaste groep kinderen die goed ziet wat de school nodig heeft. Ze voelen zich serieus genomen en nemen hun taak dus ook erg serieus. Probeer een vorm te vinden waarbij ze zichtbaarder worden in de school, nu werken ze meer op de achtergrond.

Ook ouders zijn goed vertegenwoordigd binnen de school d.m.v. de verschillende organen. Ze geven zelf ook aan dat ze zich welkom voelen op de school en altijd binnen kunnen lopen met vragen. Idee om ouders met een bepaald talent te betrekken bij het Daltonlab, zodat zij hun kennis kunnen overdragen aan de kinderen.

4. Reflectie

Indicatoren op leerlingniveau

4.1	De leerling maakt een planning voor zijn taakwerk.
4.2	De leerling stuurt zijn planning bij door de voortgang te overzien.
4.3	De leerling beziet het behaalde eindresultaat kritisch en neemt leerpunten mee naar een volgende planning van zijn taak.
4.4	De leerling reflecteert op zijn eigen gedrag en dat van zijn medeleerlingen.

evaluatie school

Uit het daltonboek bij deze indicatoren:

De leerlingen (groep 1 t/m 8) plannen elke maandag hun taken in voor de hele week. De leerlingen plannen d.m.v. de dagkleuren, waarbij rekening wordt gehouden met de vooraf, door de leraar, geplande instructiemomenten. Dagelijks wordt het werken aan de taken geëvalueerd. De leerlingen kijken terug naar de wijze waarop zij hun werktijd hebben benut. Leerlingen bepalen, in opbouwende lijn van groep 1 t/m 8, of en hoe zij hun planning bijsturen. Dit uit zich met name in het vooruit werken of het afmaken van taken, maar ook in het zelf kiezen van de juiste taken indien leerlingen werktijd hebben gemist i.v.m. bijvoorbeeld ziekte.

Op vrijdag wordt de takenlijst met de leerlingen kritisch bekeken en individueel geëvalueerd. De mogelijkheid om te gaan werken met een portfolio willen wij de komende jaren gaan onderzoeken.

Speerpunten:

- Evaluatie en reflectie (op de takenlijst) vormgeven.
- Werken met portfolio ontwikkelen en invoeren.

In het tweede deel van schooljaar 2015-2016 gaan we, o.l.v. onze schoolopleider Annemarie Wenke, werken aan reflectie met kinderen. De bedoeling is dat we gesprekken voeren met kinderen en dat daar uit kinddoelen ontstaan.

De volgende stap, die van het werken met een portfolio, kan daarna volgen.

Het is de bedoeling dat we met topondernemers dit jaar al een start maken met een portfolio m.b.t. het gemaakte werk tijdens topondernemers.

bevindingen visitatieteam

Reflectie is goed beschreven, maar aan het werken in de praktijk kan je zien dat de school bezig is dit proces meer vorm en inhoud te geven. Nog te gestuurd, ook door de vormgeving van de takenlijst.

Indicatoren op leraarniveau

4.5	De leraar zet verschillende reflectiemethoden in.
4.6	De leraar laat leerlingen reflecteren op de samenwerking.
4.7	De leraar laat leerlingen feedback geven op zijn eigen functioneren.
4.8	De leraar is in staat om kritisch naar zijn werk te kijken en gebruikt evaluatie, reflectie en feedback van anderen om zich verder te ontwikkelen.

evaluatie school

Uit het daltonboek bij deze indicatoren:

Reflectie vindt plaats gedurende de hele dag, dit is afhankelijk van hoe de dag verloopt.

Het kan bijvoorbeeld gaan over het gedrag tijdens het buitenspelen.

Boekenbeurt en presentaties (topondernemers) zijn belangrijk bij ons op school. Ook tijdens dit proces worden constant reflectiemomenten ingebouwd. Leerlingen zijn in staat om te kijken naar het eigen handelen en kunnen andere leerlingen tips en tops geven.

In de onderbouw wordt met name op het gedrag gereflecteerd. Per groep, groepje of individueel.

Leerkrachten overleggen ook veel met collega's. Dit gaat vaak over de dagelijkse dingen, maar men kan ook altijd bij elkaar terecht voor reflectie of hulp. Voor grotere zorgen over de groep of individuele leerlingen, staan onze intern begeleiders klaar om mee te denken en advies te geven.

In het tweede deel van schooljaar 2015-2016 gaan we, o.l.v. onze schoolopleider Annemarie Wenke, werken aan reflectie met kinderen. De bedoeling is dat we gesprekken voeren met kinderen en dat daar uit kinddoelen ontstaan.

Er moet een doorgaande lijn ontwikkeld en ingevoerd worden m.b.t. reflectie.

bevindingen visitatieteam

In de groepen wordt met elkaar geëvalueerd; nu nog veel in een gesprek na afloop van het werk. Het schoolteam is zoekende naar meer diepgang. De duim omhoog / omlaag werkt o.i. belemmerend. Meer symboolfunctie dan werkelijk aangeven hoe je gehandeld hebt als kind en leerkracht.

Indicatoren op schoolniveau

4.9	De school stelt leraren en overige medewerkers in de gelegenheid van en met elkaar te leren.
4.10	De school hanteert een doorgaande lijn m.b.t. reflectie op leerlingniveau.

evaluatie school

Uit het daltonboek bij deze indicatoren:

We zijn vorig schooljaar een daltonscholingstraject begonnen, waarin de schoolontwikkeling meegenomen wordt. Belangrijk is dat deze scholingsbijeenkomsten concrete opbrengsten opleveren en dat we werken aan doorgaande lijnen en borging van gemaakte afspraken en plannen.

Naast de scholingsbijeenkomsten leren we van elkaar in bouwvergaderingen, werkgroepen, tijdens collegiale consultatie, teamuitjes, studiedagen en cursussen.

Voor reflectie moet een doorgaande lijn ontwikkeld en ingevoerd worden.

In het tweede deel van schooljaar 2015-2016 gaan we, o.l.v. onze schoolopleider Annemarie Wenke, werken aan reflectie met kinderen. De bedoeling is dat we gesprekken voeren met kinderen en dat daar uit kinddoelen ontstaan.

Er moet een doorgaande lijn ontwikkeld en ingevoerd worden m.b.t. reflectie.

bevindingen visitatieteam

De school heeft een juiste keuze gemaakt om dit met elkaar te gaan aanpakken. Het visitatieteam spreekt haar vertrouwen uit over de ingeslagen weg.

5. Effectiviteit/ doelmatigheid

Indicatoren op leerlingniveau

5.1	De leerling behaalt zijn leerdoelen die passen bij zijn persoonlijke ontwikkeling.
5.2	De leerling gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn leertijd.
5.3	De leerling is actief bezig met de taak en maakt efficiënt gebruik van zijn keuzemogelijkheden.

evaluatie school

Uit het daltonboek bij deze indicatoren:

In de groepsplannen zijn doelen voor (groepjes) leerlingen geformuleerd, deze worden bijgesteld naar aanleiding van methode- en niet-methode toetsen.

Bij het efficiënt omgaan met werk- en leertijd maken de groepen 1 t/m 6 gebruik van de kleurenklok, die de tijd visueel laat verstrijken. De leerlingen in groep 7 en 8 achten wij in staat om de tijd in de gaten te houden op de gewone klok. Voor uitzonderingen zijn er in groep 7/8 twee kleurenklokjes aanwezig.

Leerlingen leren hun taakwerk te plannen en met de daarvoor beschikbare tijd rekening te houden.

De effectieve leertijd van de leerlingen kan efficiënter worden benut. Doel is dat de leerlingen in de toekomst zich beter bewust worden van hun kwaliteiten, resultaten en leerpunten. Het vergroten van het gevoel van eigen verantwoordelijkheid voor het leerproces (stellen van leerdoelen), zal de leerlingen ook helpen om effectiever met de takentijd om te gaan en nog meer het gevoel te krijgen dat ze voor zichzelf werken.

Speerpunten:

- *Kinddoelen stellen, zodat leerlingen meer actief betrokken zijn bij hun leerwerk. Zij kunnen zelf initiatief nemen om hun doelen te behalen.*
- *Format maken waarin leerlingen de mogelijkheid krijgen om zelf acties te ondernemen om hun doel te behalen.*

In het tweede deel van schooljaar 2015-2016 gaan we, o.l.v. onze schoolopleider Annemarie Wenke, werken aan reflectie met kinderen. De bedoeling is dat we gesprekken voeren met kinderen en dat daar uit kinddoelen ontstaan.

bevindingen visitatieteam

Wat je wil behalen staat op de takenlijst en is een positieve ontwikkeling. Het persoonlijke doel richt zich nog te veel naar het afmaken van het werk, dan naar leerdoel.

Indicatoren op leraarniveau

5.4	De leraar behaalt zijn leerdoelen.
5.5	De leraar gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn lestijd.
5.6	De leraar zorgt voor afwisseling van leeractiviteiten tijdens de les.
5.7	De leraar stemt de instructie en het leerstofaanbod af op de leerbehoeften en leermogelijkheden van zijn leerlingen.
5.8	De leraar daagt leerlingen uit het beste uit zichzelf te halen.
5.9	De leraar geeft leerlingen een uitdagende motiverende taak die past bij het niveau, de interesse en het (werk)tempo van de individuele leerling.
5.10	De leraar analyseert de leerproblemen van leerlingen die de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

Uit het daltonboek bij deze indicatoren:

In groepsplannen, groepsbesprekingen en jaarplanningen bepalen we doelen per jaargroep, vakgebied of leerling. Tijdens het schooljaar 2014-2015 is het programma Leerwinst ingevoerd waarin groepsplannen gemaakt kunnen worden. Ieder jaar evalueren de leerkrachten de behaalde opbrengsten van de niet-methode-toetsen en Citotoetsen. De leraren formuleren hierbij de bijstellingen voor de nieuwe groepsplannen. Leerkrachten en ib-ers maken analyses van toetsen en opbrengsten waarna doelen worden bijgesteld en trends kunnen worden waargenomen.

Aan het begin van het schooljaar worden roosters, jaarplanningen per vakgebied, thema-planningen en een jaarkalender gemaakt. Hiervoor zijn duidelijke afspraken gemaakt waarbij uren en hoeveelheid instructie zijn voorgeschreven.

De takenlijst laat differentiatie zien op hoeveelheid, tempo en niveau. Hierbij wordt zowel rekening gehouden met de leerbehoefte van de gehele groep als de leerbehoefte van de individuele leerling. Door toepassing van het directe-instructie-model is er afwisseling in (leer)activiteiten en gaan kinderen op verschillend niveau en moment aan het (ver-)werken. We bieden verrijkings- en verdiepingsstof aan. We compacten stof waar mogelijk en we bieden extra keuzemogelijkheden; zoals Acadin en MI-kaarten.

Tijdens dit schooljaar gaan we verder met het invoeren en optimaliseren van het programma Leerwinst. Dit helpt leerkrachten om na te denken over de organisatie en indeling van het onderwijs aan hun leerlingen met verschillende onderwijsbehoeften.

bevindingen visitatieteam

De school wordt strak gestuurd en dit is goed te verklaren vanuit het verleden. Deze aanpak zie je ook terug bij de leerkrachten t.o.v. hun leerlingen. Eigenaarschap en loslaten niet alleen voor de leerling, maar ook voor de leerkracht.

Indicatoren op schoolniveau

5.11	Het onderwijs is door een efficiënte inrichting van tijd, ruimte en middelen doelmatig en gericht op het behalen van de noodzakelijke opbrengsten.
5.12	De school hanteert een doorgaande lijn van de daltoncompetenties van leerlingen en personeel.
5.13	De school biedt leerlingen ondersteuning en/of passende zorg als zij de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

Uit het daltonboek bij deze indicatoren:

Opbrengstgericht en handelingsgericht onderwijs bieden de handvatten om de noodzakelijke opbrengsten te behalen, passend bij onze leerling-populatie.

De zorgstructuur is dusdanig ingericht dat de leerkracht, intern begeleider, rt-er en de ouders passende zorg bieden of in huis halen wanneer dat nodig blijkt te zijn.

Er zijn groepsplannen, er is een rt-systeem en d.m.v. verlengde instructie en verdieping wordt passende zorg structureel vormgegeven op de Plantage.

De verwachtingen die we stellen aan de leerlingen betreffende de daltonvaardigheden worden opgebouwd vanaf groep 1. We verwachten dat de leerlingen steeds vaardiger worden naarmate ze ouder worden. Deze vaardigheden worden ook van het team verwacht en deze vaardigheden komen tot uiting in de dagelijkse praktijk. Het gebouw en de (leer-)middelen die we tot onze beschikking hebben, voorzien in de behoefte om deze praktijk vorm te geven.

Het is de bedoeling dat de doorgaande lijn van daltoncompetenties duidelijk vastgelegd worden in het daltonboek. Een begin daarmee is gemaakt door het beschrijven van het onderwijs op de Plantage en speerpunten per kernwaarde. Het daltonboek moet aangevuld worden met een overzicht van de leerlijnen m.b.t. de daltoncompetenties. De daltoncoördinator zal deze tijdens schooljaar 2016-2017 toe voegen aan het daltonboek.

bevindingen visitatieteam

De doorgaande lijnen zijn goed terug te vinden in de vele documenten die de school heeft overhandigd. Er is een juiste aandacht voor zowel de opbrengsten als voor de daltonkernwaarden.

6. Borging

Indicatoren op schoolniveau

6.1	De school werkt planmatig aan de daltonontwikkeling en beschrijft dit in een daltonbeleidsplan.
6.2	De school geeft aan hoe de daltonontwikkeling wordt aangestuurd, bv. door een daltoncoördinator.
6.3	De school draagt haar daltonidentiteit uit. (schoolgids, website, folders etc).
6.4	De school heeft daltonscholing in het scholingsplan opgenomen.
6.5	De school benut de daltonmogelijkheden van het gebouw.
6.6	De school enquêteert regelmatig de leraren, de ouders en de leerlingen over de daltonontwikkeling en de kwaliteit van het daltononderwijs.
6.7	De school is actief betrokken bij dalton-regioactiviteiten, waarbinnen zij vertegenwoordigd is.
6.8	De leerlingen worden betrokken bij de daltonontwikkeling van de school.
6.9	De ouders worden betrokken bij het ondersteunen van de daltonontwikkeling van de school.
6.10	Het schoolbestuur ondersteunt de school in haar daltonontwikkeling.

evaluatie school

Gedurende de schooljaren 2014-2015 en 2015-2016 volgt het team van de Plantage een dalton scholingstraject o.l.v. Annemarie Wenke. De leerkrachten die nog geen dalton diploma hebben, behalen deze tijdens dit traject.

De daltonontwikkeling wordt aangestuurd door de daltoncoördinator. De daltoncoördinator neemt deel aan dompeldagen en studiemomenten (project zelfgestuurd leren o.l.v. Patrick Sins). De directeur van de Plantage neemt deel aan de dompeldagen en zit in het bestuur van de Nederlandse dalton vereniging.

De daltonidentiteit van de Plantage is terug te vinden in de schoolgids, schoolplan, nieuwsbrief en op de website.

Het is de bedoeling dat de leerlingenraad met ingang van schooljaar 2015-2016 een grotere rol gaat spelen in de school. Zij kunnen ook meer betrokken worden bij de daltonontwikkeling op de Plantage.

Ouders zouden ook nog meer betrokken kunnen worden bij de daltonontwikkeling.

bevindingen visitatieteam

Er waait een nieuwe wind in de school. Alle neuzen staan weer de juiste kant op mede dankzij de inzet van de directeur en de daltoncoördinator. Iedereen wordt betrokken bij de ontwikkeling, leerling, ouder, leerkracht, bestuur. Veel vertrouwen in en met elkaar, juiste uitstraling.

Overige opmerkingen school

(nog niet in zelfevaluatie opgenomen, maar wel relevant)

Uit de gesprekken met leerlingen

De leerlingenraad bestaat uit 2 leerlingen per groep vanaf groep 6. De leerlingenraad kan en mag meebeslissen over zaken die ze aangaat, de raad geeft aan dat ze ook ziet wat lukt op school. Eigen inbreng wordt geagendeerd. De leerlingen zijn erg tevreden over hun school, ze kunnen aangeven hoe ze werken en welke ruimte er is.

Uit de gesprekken met leraren en ondersteunend personeel

Er is een enthousiast team aan het werk. Sommige leerkrachten vanaf de start van de Plantage, anderen zijn later gekomen of zelfs pas kort op school. Ze omarmen allemaal de daltonwerkwijze en weten en investeren veel om de school weer goed op de rails te krijgen na een moeilijke periode.

Uit de gesprekken met de schoolleiding

Wat willen wij, waar staan we nu en hoe groeien we naar de toekomst, dat zijn de uitgangspunten. Van een "hap snap" beleid en een periode van stilstaan, verandering directie/interim is de koers nu duidelijk en wordt met behulp door de inzet van KPZ/ Annemarie Wenke gewerkt aan nieuw elan. Hier ligt ook een valkuil. Pakken we niet te veel zaken tegelijk aan en hoe houden we balans in onze ontwikkeling.

Uit de gesprekken met ouders

Bij de keuze van de ouders voor deze school zijn zij niet direct van het Daltononderwijs uitgegaan, maar zij staan daar volledig achter. Als pluspunten noemen zij: openheid en daarmee ook de veiligheid.

De communicatie met de school vinden ze goed, middels nieuwsbrieven, informatie-avonden en rapportavonden. Er wordt veel informatie gegeven over het daltononderwijs. In elke nieuwsbrief komt het dalton terug en er zijn informatieavonden waar daltononderwerpen centraal staan.

De school is ook heel laagdrempelig. Ouders kunnen altijd bij de leerkrachten en de directie terecht.

Ze zien dat er de laatste jaren grote sprongen zijn gemaakt sinds Joeri directeur is. Zij waarderen dat zeer.
Het pareltje van de school vinden zij het nieuwe Daltonlab.

Er wordt geluisterd naar ouders en samen gezocht naar passend onderwijs. Met de top talent coaches worden leerlingen met meer begaafdheid begeleid.
Aandachtspunt hierbij is dat er meer doorgepakt kan worden en het soms te leerkracht afhankelijk is.

Uit de gesprekken met het bestuur

naam bestuurslid: Annelies Smits, Bestuursvoorzitter

Stichting openbaar onderwijs telt 5 openbare scholen. Voor de Plantage is de directe concurrent een RK school met 650 leerlingen en een Christelijke school met 400 leerlingen.

Na een stagnatie in de schoolontwikkeling (zowel dalton als opbrengsten inspectie) is er een nieuwe directeur aangesteld per 2013. Bewust is gekozen voor een directeur met een dalton-achtergrond. De ontwikkelingen van de school zijn sinds die aanstelling omhoog gegaan.

Er wordt hard gewerkt, daltonontwikkeling aangepakt ook met een andere daltoncoördinator. Mevrouw Smits wordt door de directeur goed op hoogte gehouden van alle ontwikkelingen.

We hebben het ook nog kort over de wens voor een peuterspeelzaal. Zou dit een dalton peuterspeelzaal kunnen worden?

De bestuursvoorzitter is 1 x in de 5 weken op de scholen, heeft een gesprek met de directie (1,5 uur) pakt een lunchmoment met het team en neemt deel aan een themavergadering. Het bestuur is zodoende erg betrokken bij de 5 scholen.

De Stichting heeft een model ontwikkeld voor het samen inkopen van scholing, voor kennis delen met elkaar, voor het halen van 3 studiepunten per jaar per leerkracht en voor een sportprogramma voor alle medewerkers.

Mobiliteit gaat uit van de juiste persoon op de juiste plek. Gemotiveerd personeel is belangrijk.

De bestuursvoorzitter spreekt haar waardering uit voor het vele werk dat op deze school gedaan wordt.

Troost op het vitaliteitsaanbod. Er is een cursusaanbod van verschillende sporten waar leerkrachten zich kosteloos voor op kunnen geven. Dit draagt ook weer bij aan de verbinding tussen de afzonderlijke scholen, waar het bestuur een groot voorstander van is.

beoordeling

nr	kernwaarden	ontwikkeling	
		O	V
0	Realisering aanbevelingen vorige visitatie *		x
1	Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen		x
2	Zelfstandigheid		x
3	Samenwerking		x
4	Reflectie		x
5	Effectiviteit- doelmatigheid		x
6	Borging		x

* niet van toepassing bij licentieverlening

Advies aan het bestuur van de NDV

	Advies	Criteria
	Licentie verlenen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde.
	Over twee jaar versnelde visitatie voor licentieverlening	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
	Geen licentie verlenen	Na versnelde visitatie licentieverlening twee of meer onvoldoende kernwaarden
X	Licentie voor vijf jaar verlengen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie
	Over twee jaar versnelde visitatie (bij de vijfjaarlijkse visitatie)	Twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie
	Licentie intrekken	Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie

Aanbevelingen die met een plan van aanpak opgenomen worden in de schoolreactie

Aanbeveling	Omschrijving
Nr.1	De visie van de school is duidelijk omschreven. Zorg nu dat wat jullie zeggen uitgevoerd gaat worden in de volgende periode. Uitgangspunt is het loslaten door de leerkracht en het eigenaarschap neerleggen bij de leerling.
Nr.2	Richt je minder op uiterlijkheden, maar meer op inhoudelijke zaken. Een duim omhoog is geen symbool, maar moet voor de leerling staan voor: ik heb mijn doel bereikt en kan dit ook verwoorden.
Nr.3	Zoek de balans tussen het rooster, de takenlijst en de tijd die aan voor dalton nu vermeld staat. Jullie kunnen meer hierin uitbreiden. Denk daarbij vooral aan eigenaarschap.

slotopmerkingen

Het visitatieteam spreekt haar bewondering uit voor alles wat ze gezien en gelezen heeft. In zeer korte tijd is heel veel bereikt en op touw gezet voor de komende periode. Met de aanbevelingen van de vorige visitatie (16-06-2010) is op zich niet veel gebeurd als je kijkt naar deze afzonderlijke punten. De school is een nieuwe weg ingeslagen op het gebied van dalton, (bijna) alles wordt in kaart gebracht om van de Plantage een duidelijk daltonlandschap te maken. Er ligt een bijna gesloten oester in de gemeenschappelijke ruimte het Daltonlab. Hierin glinstert een prachtige parel die, daar zijn we als visitatieteam van overtuigt, een mooi voorbeeld kan worden voor de school en andere daltonscholen. De Plantage is een fijne omgeving om in op te groeien met een goede sfeer waarin kinderen, leerlingenraad, ouders, klankborggroep en het enthousiaste team zorgen voor een vruchtbare bodem.

Ondertekening voorzitter visitatieteam

naam	handtekening	datum

Schoolreactie op de visitatie

Overige opmerkingen en ervaringen m.b.t. het verloop van de visitatie. hierbij valt te denken aan: opstelling visiteurs, dagrooster, gevoerde gesprekken, etc.
N.B. Dit zijn opmerkingen van de school zelf. Deze opmerkingen kunnen dus afwijken van de "slotopmerkingen" genoemd in het visitatieverslag.

Het team van OBS de Plantage heeft de visitatiedag als goed ervaren. Het is altijd prettig wanneer visitatieteam en schoolteam niet alleen dezelfde taal spreken, maar ook aan het eind van de visitatiedag tot dezelfde bevindingen komen. Reflectie, als belangrijke nieuwe kernwaarde is nog stevig in ontwikkeling zoals dit verslag beschrijft (ook hier kunnen we van die oester spreken die langzaam opengaat), echter getuigt het van reflectie van het schoolteam wanneer schoolteam en visitatieteam tot eenzelfde eindoordeel komen en daarmee tot dezelfde aanbevelingen voor de school om de komende jaren te ontwikkelen.

We zijn blij met het visitatieteam dat o.i. kritische vragen heeft gesteld, met alle belanghebbenden op school hebben gesproken, zich positief en open heeft opgesteld en echt in co creatie samen met het schoolteam tot een einde van de dag is gekomen, waarin de aanbevelingen en het eindoordeel samen konden worden gevierd.

We zijn er nog lang niet, uitgaande van dáár waar wij uit willen komen, maar we zijn op de goede weg die we zelf, samen als team zijn ingeslagen.

Ik bedank hierbij niet alleen de visiteurs en mijn collega's, maar ook de leerlingen, de ouders en mijn bestuurder voor het gesprek de afgelopen jaren, het plezier, de strijd, de kritische vragen, het meeleven en samenbouwen. In het bijzonder chapeau voor de daltoncoördinator van school die de afgelopen twee jaren van onmisbare waarde is gebleken!

Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen

aanbeveling 1. (letterlijk overnemen uit visitatieverlag)	De visie van de school is duidelijk omschreven. Zorg nu dat wat jullie zeggen uitgevoerd gaat worden in de volgende periode. Uitgangspunt is het loslaten door de leerkracht en het eigenaarschap neerleggen bij de leerling.
actie	<ul style="list-style-type: none"> Vasthouden, borgen en uitvoeren dat wat in het daltonboek en daltonafsprakenboek omschreven staat als inmiddels behaalde doelen, doelen in progress en nog te behalen doelen en geformuleerde speerpunten. Zoals bovenstaand advies ook (tussen de regels door) een advies tot continue ontwikkeling lijkt te geven, zo zal op schoolniveau dat wat gezegd wordt en dat wat uitgevoerd wordt, meer op één lijn komen.
uitvoerenden	<ul style="list-style-type: none"> Team + leerlingen (en uiteraard daarmee directie/MT en daltoncoördinator).
tijdvak	<ul style="list-style-type: none"> 2016-2019 (strategisch meerjarenplan).
scholing/ externe ondersteuning	<ul style="list-style-type: none"> 2016: afronding scholingstraject A. Wenke. OBS de Plantage verkeert in een groot kennisvol netwerk om zich van een continue informatiestroom te voorzien. Verdiepingsscholing dalton en dalton-gerelateerde inhoud op (intern) schoolniveau. (<i>verder uit te werken en uit te diepen</i>)
toelichting	<ul style="list-style-type: none"> OBS de Plantage heeft, zoals dit verslag ook aangeeft, in korte tijd een enorme spurt gemaakt. Een goede borging van al dat de afgelopen jaren is ingezet is essentieel en heeft daarmee prioriteit. Vanuit die borging van een sterke basis is de uitvoering van aanbeveling 1 een niet meer dan logische en daarmee goede.
aanbeveling 2. (letterlijk overnemen uit visitatieverlag)	Richt je minder op uiterlijkheden, maar meer op inhoudelijke zaken. Een duim omhoog is geen symbool, maar moet voor de leerling staan voor: ik heb mijn doel bereikt en kan dit ook verwoorden.
actie	<ul style="list-style-type: none"> Transitie van vorm naar inhoud. Bij alles wat de afgelopen jaren is bedacht, ontwikkeld en uitgevoerd heeft het team geprobeerd het why voorop te stellen. Waarom doen we het, was bijna altijd de kernvraag. Vanuit de diepere laag ontstond een vorm. De vorm is bedacht, staat en moet zich nu gaan hechten aan het team als onderdeel van datzelfde team. We geloven erin, de vorm ontstond, we handelen ernaar. De toekomst brengt een handelen waarin het geloof gebakken zit in het how, hoe we het doen. Intervisionair contact; contact waarbij (dalton)onderwijsinhoud, leerprocessen en (inter)collegiale groei centraal staan, evenals de groei met de stip op de horizon als baken.
uitvoerenden	<ul style="list-style-type: none"> Team + leerlingen (en uiteraard daarmee directie/MT en daltoncoördinator).
tijdvak	<ul style="list-style-type: none"> 2016-2019 (strategisch meerjarenplan).

scholing/ externe ondersteuning	<ul style="list-style-type: none"> • Collegiale visitatie op schoolniveau. • Verdieping + uitbreiding daltoncoördinatorschap.
Toelichting	<ul style="list-style-type: none"> • Geen.

aanbeveling 3. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Zoek de balans tussen het rooster, de takenlijst en de tijd die voor dalton nu vermeld staat. Jullie kunnen meer hierin uitbreiden. Denk daarbij vooral aan eigenaarschap.
actie	<ul style="list-style-type: none"> • De hele dag dalton centraal stellen.
uitvoerenden	<ul style="list-style-type: none"> • Team + leerlingen (en uiteraard daarmee directie/MT en daltoncoördinator).
tijdvak	<ul style="list-style-type: none"> • 2016-2019 (strategisch meerjarenplan).
scholing/ externe ondersteuning	<ul style="list-style-type: none"> • Geen.
toelichting	<ul style="list-style-type: none"> • De school is (team en leerlingen) is hard op weg om steeds meer dalton te worden. We zijn al dalton i.p.v. dalton doen, maar in • het zijn toch nog teveel doen, als een team dat soms bewust bekwaam en soms bewust onbekwaam is. We kennen onze groei-capaciteit, maar ook onze zwakke plekken. De hele dag dalton (een bekende term in daltonland) is een ontwikkeling die we niet als doel, maar wel procescomponent zien in onze ontwikkeling. Met de daltondoelen die wij de komende jaren willen ontwikkelen en behalen, doorlopen wij automatisch het proces waarmee niet alleen het eigenaarschap meer bij de leerlingen komt te liggen, maar ook de daltondag les- en taakoverstijgend zal worden, daarmee de hele dag dalton.

**Ondertekening school en
visitatievoorzitter voor gezien**

naam	functie	handtekening	datum